

Länsstyrelsen
Skåne

MEDDELANDE

HÖRBY KOMMUN 1(1) Kommunfullmäktige	
2000-09-09	
Diarienummer	

Kontaktperson
Förvaltningsavdelningen
Förvaltningsjuridiska enheten

Kommunfullmäktige i Hörby kommun

242 80 Hörby

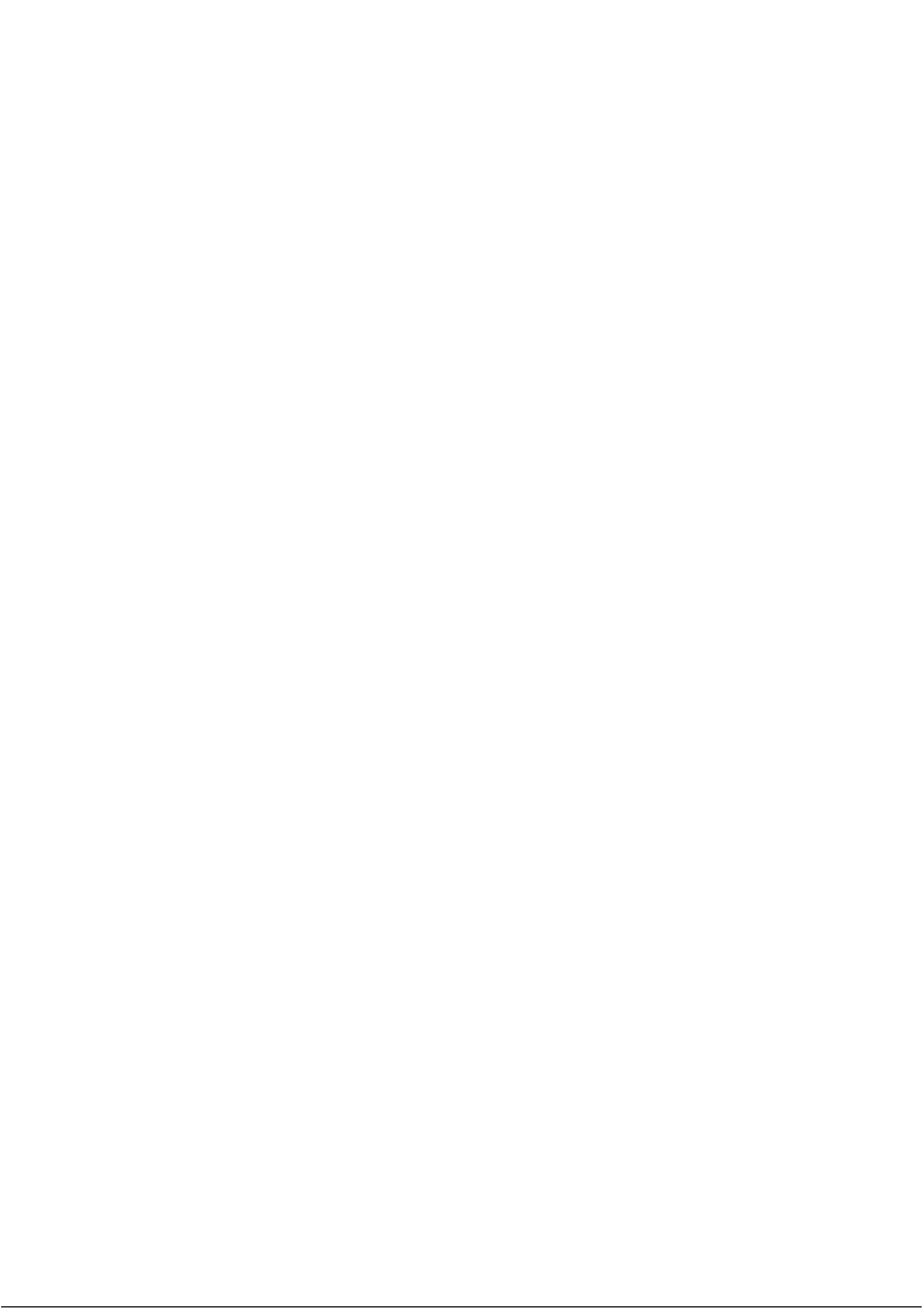
Protokoll över inspektion av kommunens överförmyndarverksamhet

Länsstyrelsen har inspekterat överförmyndarverksamheten i kommunen. Kopia av protokoll över inspektionen översänds härmed till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige i egenskap av högsta ledning för kommunen och därmed ytterst ansvariga för verksamheten samt till kommunens revisorer för kännedom.

Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet för kommunernas överförmyndarverksamhet och ska inspektera Överförmyndaren i kommunerna. Vid inspektionen ska länsstyrelsen granska om Överförmyndarens handläggning följer reglerna i föräldrabalken och förmyndarskapsförordningen (1995:379) och att handläggningen även i övrigt sker på ett rättssäkert och lämpligt sätt. Länsstyrelsen ska alltid kontrollera dels det av Överförmyndaren förda registret, dels stickprovsvis utvalda akter. Länsstyrelsen ska upprätta protokoll över inspektionen.

Fredrik Östensson
Länsassessor

Bilaga:
Protokoll över inspektion

Kontaktperson
Förvaltningsjuridiska
Fredrik Östensson
010-2241717
skane@lansstyrelsen.se

Gemensam överförmyndarnämnd i Höör och
Hörby kommuner

Protokoll över inspektion av den gemensamma Överförmyndarnämnden i Höör och Hörby Kommun

Länsstyrelsen ska årligen inspektera överförmyndaren. Vid inspektionen ska länsstyrelsen granska om överförmyndarens handläggning följer reglerna i föräldrabalken och förmynderskapsförordningen och även i övrigt sker på ett rättssäkert och lämpligt sätt. Länsstyrelsen ska alltid kontrollera dels det av överförmyndaren förda registret, dels stickprovvis utvalda akter. (se 21 § förmynderskapsförordningen [1995:379])

Inspektionen har genomförts genom att överförmyndarnämnden anmodats att besvara frågor om verksamheten (se bilaga 1). Överförmyndarnämnden har uppmanats att till vissa frågor bifoga myndighetens skriftliga rutiner eller checklistor. Länsstyrelsen har genom att ta del av det av överförmyndarnämnden förda registret gjort stickprovvis urval av akter, vilka rekviderats från överförmyndarnämnden. Efter granskning av register och akter har dessa destruerats enligt begäran från överförmyndarnämnden.

Granskade akter

Förmynderskap: Akt nr 252, 1310 (omfattar även akt avseende tidigare godmanskap för ensamkommande barn), 2027, 1162
Godmanskap: Akt nr 240, 277, 1012, 1067
Förvaltarskap: Akt nr 1, 226, 278, 1130

Generella synpunkter

Det är till övervägande del god ordning i akterna. Varje akt är försedd med aktbeteckning. Handlingarna är sorterade i kronologisk ordning eller på annat lämpligt sätt, i förekommande fall ankomststämplade, försedda med aktbilage- och aktbeteckning samt, med något undantag, diarieförda på dagboksblad. Noteringarna på dagboksbladet bedöms uppfylla kraven i 5 kap 2 § offentlighets och sekretesslagen, även om det förekommer noteringar som inte verkar vara helt

relevanta. Sannolikt beror dessa noteringar på ovana att hantera ärendehanteringssystemet. Ankomst av årsräkning, granskning av densamma och beslut om arvode behandlas som tre separata händelser.

Kritik

Akt 1310. Rätten har beslutat om särskilt förordnad vårdnadshavare i slutet av mars 2019. Efter att inkommen förteckning granskats har Överförmyndarnämnden beslutat om förenklad redovisning för års- och sluträkning enligt 19 kap 14 § föräldrabalken (aktbilaga 19). I dagboken har dock noterats att beslutet avser befrielse från redovisningsskyldighet. Efter fråga från ställföreträdaren i samband med huvudmannens myndighet (aktbilaga 61), har överförmyndaren svarat att ställföreträdaren sedan tidigare är befriad från att ge in sluträkning (aktbilaga 62). Sluträkning har således inte getts in. Enligt notering i dagboken har de förteckningar och räkningar som getts in i ärendet skickats till och tagits emot av huvudmannen. Länstyrelsen noterar att beslutets ordalydelse och notering i dagboken inte stämt överens och att ställföreträdaren fått felaktig uppgift från överförmyndarnämnden om sin redovisningsskyldighet i samband med att uppdraget upphört. Överförmyndarnämnden får kritik för sin bristande handläggning.

Akt 1162. Årsräkning för 2017, 2018 och 2019 är inlämnade och undertecknade av den ena föräldern. Av handlingar i akten framgår att båda föräldrarna är vårdnadshavare. Årsräkning 2017 och 2018 granskades utan anmärkning den 14 maj 2018 respektive den 26 september 2019. Det framgår inte av akt att den andra vårdnadshavaren är befriad att lämna årsräkning. Det finns även ett par ansökan om uttagstillstånd som endast undertecknats av en förmyndare, se aktbilaga 6 och 10. För barn som står under vårdnad av bägge föräldrarna är dessa förmyndare, 10 kap 2 § föräldrabalken. Redovisningsskyldiga föräldrar ska före den 1 mars varje år i en årsräkning till överförmyndaren redogöra för förvaltningen under föregående år. Årsräkningen ska avges på heder och samvete. Av reglerna framgår att båda förmyndarna i detta fall bort upprätta och underteckna årsräkningar. Begäran om uttag från spärrat konto borde undertecknats av båda förmyndarna. Överförmyndarnämnden får kritik för bristande tillsyn i ärendet.

Akt 278. Den 30 april 2019 entledigas en god man och en ny förordnas. Sluträkning kommer in och granskas den 30 augusti 2019. Av akten framgår inte att ett överlämnande av redovisningshandlingar till ny ställföreträdare i enlighet med bestämmelserna i 16 kap 8 § föräldrabalken har skett. Det är en fundamental bestämmelse för att en ny god man ska kunna granska föregående god mans förvaltning. Den tre-åriga fristen för att väcka skadeståndstalan startar i och med överlämnandet och är därmed även av vikt för tidigare god man. Nämnden får kritik för bristande handläggning.

Övriga påpekanden

Enligt dagboksblad (manuellt) i akt 252 överlämnades akten från Överförmyndaren i Helsingborgs kommun i början av 2010. Sannolikt omfattade akten då även ett äldre, numer myndigt, barn. Ett flertal av de aktbilagor som finns upptagna på det manuellt förda dagboksbladet saknas i akt 252. En förklaring kan vara att de sorterats till det äldre barnets akt. De saknade handlingarna försvårade Länstyrelsens granskning. I flera årsräkningar från finns t.ex. under "Övriga upplysningar" en notering om att "Fordran till (faderns förnamn) är oförändrad" samt ett belopp angivet. Det är otydligt huruvida beloppet avser en tillgång eller en skuld och det framgår inte av handlingarna i akten hur denna "fordran" uppstått. Länstyrelsen vill i sammanhanget påpeka att, även om överförmyndaren kan ha gemensam akt för flera förmynderskap inom samma familj, är det viktigt att bestämmelserna i 17 § förmynderskapsförordningen om bevarande av handlingar m.m. efterlevs för samtliga personer som akten omfattar.

Akt 240. Av handlingarna i akten framgår att huvudmannen vistats hos släkting på annan ort i Sverige under hela 2019 men fortsatt vara folkbokförd i Höörs kommun. Ställföreträdaren har uppgett att hen inte haft någon kontakt med huvudmannen själv, men med anhöriga och andra personer i huvudmannens nätverk. Länstyrelsen noterar att när en huvudman inte vistats på sin folkbokföringsort under så lång tid kan det finnas grund för att initiera en utredning om var hen rätteligen bör vara folkbokförd. Vidare noterar Länstyrelsen att ett stort avstånd mellan huvudmannens och ställföreträdarens vistelseorter kan medföra svårigheter för ställföreträdaren att på ett tillfredsställande sätt tillvarata huvudmannens intressen.

Akt 277 avser en ansökan om godmanskap enligt 11 kap 4 § föräldrabalken som getts in av huvudmannen själv till överförmyndarnämnden. Såvitt framgår av handlingarna i akten har överförmyndarnämnden kompletterat ansökan med åtagande från god man innan handlingarna skickats över till rätt myndighet – tingsrätten. Inhämtandet av åtagande har tagit ca 1 månad.

Det är tingsrätt som har behörigheten att besluta om godmanskap enligt 11 kap 4 § föräldrabalken. En ansökan om sådant godmanskap ska alltså ges in till tingsrätten. Om ansökan lämnas in till fel myndighet (t.ex. överförmyndaren) bör den myndigheten inom ramen för sin serviceskyldighet (6 § förvaltningslagen), så fort som möjligt lämnas över till den rätt myndighet. Länstyrelsen anser att överförmyndarnämnden borde ha lämnat över ansökan till tingsrätten omedelbart, utan att först inhämta åtagande från god man. Dock har den totala handläggningstiden från ansökan till anordnande av godmanskap sannolikt inte förlängts, och den enskilde har därmed inte heller riskerat att lida någon rättsförlust, på grund av överförmyndarens hantering av ansökan.

Akt 1130 är registrerat som ett förvaltarskap som rör bevaka rätt och förvalta egendom. Den 6 september 2017 utfärdar överförmyndaren i Höör ett

registerutdrag där det framgår att förordnandet omfattar förvalta egendom och bevaka rätt. Akten överlämnades från överförmyndarnämnden i Helsingborg den 24 augusti 2017. Vad Länsstyrelsen kan utläsa beslutade Helsingborgs tingsrätt, protokoll den 9 augusti 2007, endast om förvaltarskap rörande förvalta egendom – ”med uppdrag för förvaltaren att vårda huvudmannens egendom.” Av registerutdrag från överförmyndarnämnden i Helsingborg framgår att förordnandet omfattar bevaka rätt och förvalta egendom. Något annat tingsrättsprotokoll än det från augusti 2007 kan inte återfinnas i akten. Enligt Länsstyrelsens erfarenhet brukar tingsrätter precisera vad som ingår i uppdraget genom att dela upp det i sörja för person, bevaka rätt och förvalta egendom. Här har tingsrätten beslutat att uppdraget är att vårda egendom. I vårda egendom kan tolkas in en befogenhet att företräda huvudmannen i angelägenheter som rör denna egendom, dvs uppgifter som faller under epitetet Bevaka rätt. Befogenheten Bevaka rätt brukar dock även innehålla en del som rör huvudmannens relation till samhället och myndigheter, t.ex. ansökningar enligt socialtjänstlag och LSS, bostadsbidrag och skuldsanering. Att tingsrättens beslut om förvaltarskap skulle innefatta den delen av Bevaka rätt ser Länsstyrelsen inte som troligt. Registreringen av förvaltaskapet och tillhörande registerutdrag är således problematiskt, eftersom behörigheten det ger ställföreträdaren ser ut att gå längre än vad tingsrätten har beslutat. Nämnden bör utreda om det finns ytterligare protokoll från tingsrätten som berör ställföreträdarens uppdrag och därefter överväga om det finns behov av jämkning av förvaltaskapet. I ärendet har det uppmärksammats av handläggare, 19 december 2019, att tillgångsförteckning saknas i akten. Vad Länsstyrelsen kan se har den kommit in den 28 augusti 2007 (bilaga 18 i ursprungsakten), granskad utan anmärkning den 3 september 2007, och återfanns efter årsräkning för år 2007.

Protokollet har upprättats av länsassessorn Fredrik Östensson och justerats av länsassessorn Anna-Britt D. Adell. Handlingen har bekräftats digitalt.

Bilaga:

1. Frågor inför inspektionsbesök 2020

Kopia till:

Justitieombudsmannen, JOkansli1@jo.se

Kommunstyrelserna i Höör och Hörby kommuner

Kommunfullmäktige i Höör och Hörby kommuner

Kommunens revisorer i Höör och Hörby kommuner

Så här hanterar länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Överförmyndarverksamhet

Frågor inför inspektion 2020

Det är viktigt att frågorna besvaras med tydliga och utförliga svar eftersom de utgör underlag för inspektionen. Rutorna "växer" efter hand som de fylls i.

Ange myndighetens namn:

Överförmyndarnämnden för Hörby och Höörs kommuner

1. Myndighetens organisation

1.1 Nämnd: Om det skett förändringar i nämndens sammansättning sedan Länsstyrelsens inspektion 2019, ange avgående och nya ledamöters/suppleanters namn. Bifoga även protokollsutdrag över entledigande och nyval om det inte skickats in till Länsstyrelsen tidigare. (19 kap 5 § 5 st föräldrabalken.)

Ledamot Rose-Marie Lejonseraf har begärt sitt entledigande. Ny ledamot har vid skrivande inte valts.

1.2 Ange hur ofta nämnden sammanträder:

6 gånger per år

1.3 Överförmyndare och överförmyndarens ersättare: Om det skett förändringar på posterna sedan Länsstyrelsens inspektion 2019, ange ny överförmyndares/ersättares namn. Bifoga även protokollsutdrag över entledigande och nyval om det inte skickats in till Länsstyrelsen tidigare. (19 kap 5 § 5 st föräldrabalken.)

1.4 Ange överförmyndarens tjänstgöringsgrad:

1.5 Tjänstemän: Om någon tjänsteman har slutat sin anställning efter Länsstyrelsens inspektion 2019 ange namn och datum för sista arbetsdagen.

Maher Fustok har avslutat sin anställning 2020-03-02

1.6 Tjänstemän: Om någon tjänsteman har börjat efter Länsstyrelsens inspektion 2019 ange namn, utbildning/bakgrund/erfarenhet och anställningsdatum.

My Fristedt Malmberg , tidigare överförmyndarhandläggare Osby/Östra Göinge, 2020-07-01

1.7 Tjänstemän: Ange namn, tjänstgöringsgrad och huvudsakliga arbetsuppgifter avseende samtliga tjänstemän inom överförmyndarverksamheten.

Evelina Magnusson, 50 % (100 %), överförmyndarhandläggare
Daniella Christopherson, Mammaledig (100 %), överförmyndarhandläggare
Dorentina Zukaj, 50 %, överförmyndarhandläggare
My Fristedt Malmberg, 50 %, överförmyndarhandläggare

1.8 Tjänstemän: Ange vilken organisatorisk enhet inom kommunen som tjänstemännen är anställda vid och vem som är närmaste chef.

Kommunledningskontoret, kommunkansliet, Gunilla Dencker Skog, kanslichef

1.9 Ange det totala antalet årsarbetskrafter:

2

1.10 Extra personal: Om ytterligare personal anlitats under t.ex. arbetstoppar sedan Länsstyrelsens inspektion 2019, ange namn, tjänstgöringsperiod, tjänstgöringsgrad och huvudsakliga arbetsuppgifter:

1.11 Vem sköter verksamheten vid ledighet/sjukdom etc. för ordinarie överförmyndare/tjänsteman?

Kommunkansliet

1.12 Nätverk: Förekommer nätverk med andra överförmyndare/överförmyndarnämnder, i så fall vilka?

Nätverk: Lund-Eslöv-Kävlinge-Lomma-Staffanstorp-Burlöv
Kristianstad-Hässleholm-Osby-Östra Göinge-Bromölla

1.13 Samorganisation och annan samverkan

a) Förekommer samorganisation, t.ex. gemensam kansliorganisation, med andra överförmyndare/överförmyndarnämnder, i så fall vilka?

Nej

b) Om ni svarat nej på fråga a): Förekommer diskussioner om/planer på samorganisation, t.ex. gemensam kansliorganisation eller andra typer av samverkan, med andra överförmyndare/överförmyndarnämnder, i så fall vilka?

Nej

2. Överförmyndarens ut- och fortbildning

2.1 Redogör för vilka utbildningar/fortbildningar som nämndsledamöterna/överförmyndaren, ersättaren och tjänstemännen har deltagit i sedan Länsstyrelsens inspektion 2019:

Nämndsledamöter:

Ingen utbildning då planerad utbildning ställts in

Överförmyndaren:

Överförmyndarens ersättare:

Tjänstemän:

Dorentina Zukaj – grundutbildning för överförmyndarhandläggare

Evelina Magnusson – utbildning fördjupad granskning

Samtliga på kansli har gått kurs i att hantera rättshaveristiskt beteende

2.2 Om personerna inom verksamheten inte deltagit i någon ut-/fortbildning sedan Länsstyrelsens inspektion 2019, ange anledningen till detta.

Corona

2.3 Redogör för vilka utbildningar/fortbildningar som planeras framöver för nämndsledamöterna/ överförmyndaren, ersättaren och tjänstemännen:

Nämndsledamöter:

Grundutbildning

Överförmyndaren:

Överförmyndarens ersättare:

Bifoga överförmyndarens/överförmyndarnämndens rutiner eller checklistor för granskning av års- och sluträkningar.

b) Beskriv särskilt hur överförmyndaren/-nämnden följer upp redovisade skulder i förteckning och årsräkning.

Vid granskningen kontrollera att huvudmannens skulder inte växer och att nya skulder inte tillkommit. Skulder styrks med underlag såsom registerutdrag från Kronofogden eller skuldsammanställning från inkassobolag

c) Hur görs urval till ev. djupare granskning?

Räkningar som tidigare är granskade med anmärkning och urval enligt födelsedatum, rullande schema (Se riktlinjer) Notering görs även i akten om det under året händer något som gör att handläggare bedömer att djupgranskning är nödvändigt

d) Hur säkerställer myndigheten att samtliga ställföreträdarskap där årsräkning ska ges in, över tid blir föremål för djupare granskning än s.k. rimlighetsgranskning?

Rullande schema utifrån huvudmans födelsedatum, se riktlinjer

e) Hur stor andel av årsräkningarna blir föremål för djupare granskning under ett år?

Ca 20-25 %, detta år ca 33 % pga anmärkningar föregående år

5.4 När var flertalet av årsräkningarna avseende inkomståret 2018 (och i förekommande fall 2019) granskade?

2018: September

2019: Augusti

5.5 När var granskningen av årsräkningarna helt avslutad?

För inkomståret 2018: December

För inkomståret 2019 (i förekommande fall): Pågående

5.6 Hur lång är handläggningstiden i genomsnitt för att granska ingivna sluträkningar? (Från inkommen sluträkning till granskad sluträkning)

Ca 3 månader

5.7 Bifoga eller beskriv myndighetens rutiner för överlämnande av redovisningshandlingar m.m. enligt 16 kap 8 § föräldrabalken, till behörig mottagare.

Handlingar i original skickas med rekommenderad post med mottagningsbevis efter att sluträkning är granskad och godkänd samt sista arvodesbeslutet är fattat, kopia sparas i akten, för omyndiga avslutas och skickas handlingarna i samband med att omyndig blir 18 år.

5.8 Bifoga rutin/checklistor eller redogör för hur myndigheten granskar hur uppdraget att bevaka rätt och sörja för person genomförs (se 12 kap 2, 5 och 9 §§ föräldrabalken).

5.9 Beskriv eller bifoga rutin/checklista och bifoga i förekommande fall frågeformulär till förvaltare avseende myndighetens årliga särskilda granskning av förvaltarskap (se 5 § 2 st förmynderskapsförordningen).

Granskning av förvaltarskap görs under hösten. Frågeformulär skickas ut till förvaltare, genomgång av akten görs. Ny rutin för djupare granskning är under arbete.

6. Ställföreträdare

6.1 Bedöms antalet ställföreträdare vara tillräckligt stort?

Nej

6.2

a) Hur rekryteras ställföreträdare?

Förfrågningar skickas ut till intresselistan 2 gången i månaden

b) Vilka aktiviteter har gjorts för att rekrytera lämpliga ställföreträdare, t.ex. till mer komplicerade ärenden, sedan Länsstyrelsens inspektion 2019?

Facebook, annonser i tidning, inga riktade för specifika uppdrag

c) Vilka aktiviteter planeras för att rekrytera lämpliga ställföreträdare under 2020?

Facebook, annonser i tidning.

6.3 Bifoga eller redogör för myndighetens rutiner för kontroll av nya ställföreträdarens lämplighet? (11 kap 12 § 2 st föräldrabalken).

Se riktlinjer

6.4 Bifoga eller redogör för myndighetens rutiner för återkommande kontroller av ställföreträdares lämplighet. JO har i beslut den 14 december 2009 (Dnr 2195-2008) påtalat att återkommande registerkontroll bör genomföras, även av ställföreträdare som inte får ett nytt uppdrag.

Se riktlinjer

6.5 Hur många uppdrag som god man eller förvaltare har den ställföreträdare som har flest uppdrag?

20 i kommunen, ca 70 totalt med andra kommuner

6.6

a) Anlitas personer som är kopplade till företag/organisation/kommunal förvaltarenhet som tillhandahåller ställföreträdare, som god man eller förvaltare?

Nej

b) I hur många ärenden i så fall?

6.7 Vilken utbildning erbjuds en ny ställföreträdare? Ange särskilt i vems regi utbildningen ges och om den anordnas i samarbete med andra överförmyndarverksamheter.

Grundutbildning, utbildning i redovisning

6.8 Vilken fortbildning har ställföreträdarna erbjudits sedan Länsstyrelsens inspektion 2019? Ange särskilt i vems regi utbildningen ges och om den anordnas i samarbete med andra överförmyndarverksamheter.

I Samverkan med nätverk erbjuds fortbildning, inställda 2020 pga corona

6.9 Ange om, och i så fall vilken, fortbildning ställföreträdarna kommer att erbjudas under det kommande året.

6.10 Har något entledigande skett av ställföreträdare med anledning av att denne inte skött sitt uppdrag - sedan Länsstyrelsens inspektion 2019? I förekommande fall, uppge grunden för entledigande och antal uppdrag:

Ja, 1 uppdrag, nära anhörig som även varit god man och personlig assistent till huvudmannen, som felaktigt rapporterat 600 timmar för personlig assistans utförd av hen själv med huvudmannen som brukare, vilket lett till återbetalningsskyldighet till Försäkringskassan på ca 600 000 kr.

7. Övrigt

7.1 Ange om det är några specifika frågor ni vill ta upp i samband med inspektionen.

7.2 Har det sedan förra inspektionstillfället skett något i övrigt som Länsstyrelsen som tillsynsmyndighet bör känna till?

Namn, telefonnummer och e-postadress till den som fyllt i uppgifterna:

Evelina Magnusson, 0413- 281 67, evelina.magnusson@hoor.se

Länsstyrelsen
Skåne

För information om hur Länsstyrelsen Skåne behandlar personuppgifter, se www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

